

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding

Voeding en Diëtetiek

voltijd

Hogeschool van Amsterdam

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Voeding en Diëtetiek
voltijd

Hogeschool van Amsterdam

CROHO nr. 34579

Hobéon Certificering BV

Datum

7 november 2011

Auditteam

Drs. R.B. van der Herberg

Prof. dr. F. Brouns

Dr. M.A.E. van Bokhorst – de van der Schueren

M.J. van Kuijeren

E. de Leeuw

Secretaris

G.C. Versluis

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTEND OORDEEL	3
3.	INLEIDING	5
4.	ORDELEN PER STANDAARD	7
5.	ALGEMENE CONCLUSIE	23
6.	AANBEVELINGEN	25
BIJLAGE I	Scoretabel	27
BIJLAGE II	Opleidingsspecifieke eindkwalificaties	29
BIJLAGE III	Schematisch overzicht opleidingsprogramma	35
BIJLAGE IV	Locatiebezoek	37
BIJLAGE V	Lijst geraadpleegde documenten	41
BIJLAGE VI	Overzicht auditteam	43

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool van Amsterdam
status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Nog niet bekend

NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Voeding en Diëtetiek
Domein in croho	Gezondheidszorg
registratienummer croho	34579
oriëntatie opleiding (hbo – wo)	Hbo
niveau opleiding (associate degree – bachelor – master)	Bachelor
aantal studiepunten (ec's)	240
afstudeerrichtingen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diëtetiek/Nutrition & Dietetics) ▪ Lifestyle en Voorlichting/ Nutrition & Health Promotion) ▪ Commercie, Management en Kwaliteit/ Nutrition & New Product Management
locatie(s)	Amsterdam
variant(en)	Voltijd
relevante lectoraten	Gewichtsmanagement

in-, door- en uitstroomgegevens van -zo mogelijk- de laatste 6 cohorten						
cohort	2005	2006	2007	2008	2009	2010
▪ instroom voltijd	230	214	187	178	228	238
cohort	2003	2004	2005	2006	2007	2008
▪ propedeuserendement (in %) na 2 jaar	53,8 %	57,2 %	62,6 %	49,1 %	63,6 %	60,1 %
- voltijd						
cohort	2001	2002	2003	2004	2005	2006
▪ Diploma behaald na 4 jaar						
▪ - voltijd	89,8%	75,6%	83,6%	70,1%	73,3%	89,5%
gerealiseerde docent-student ratio						
▪ voltijd	1:28					
contacturen	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar		
▪ gemiddeld aantal per week	16,5	14- 15 ¹	Eerste semester: 14-17 Tweede semester Minor: 8-10, daarna terugkom dagen	Stage: 50 uur/semester Afstuderen: 50 uur individueel contact/semester		

¹ In het gemiddelde is periode 3 niet meegerekend, omdat studenten dan een deel van hun tijd doorbrengen in de praktijk met het uitvoeren van een opdracht.

2. SAMENVATTEND OORDEEL

Standaard 1, beoogde eindkwalificaties: goed

Het auditteam is van oordeel dat opleidingscompetenties van het staande curriculum en het nieuwe curriculum overeenstemmen met de vaardigheden die een diëtist/ voedingskundige in het internationale werkveld nodig heeft.

De Hogeschool van Amsterdam geeft door de keuze voor de drie profielen/differentiaties een in landelijk perspectief duidelijke eigen kleur aan de opleiding ('Diëtetiek'/ 'Nutrition & Dietetics', 'Lifestyle en voorlichting'/ 'Nutrition & Health Promotion', 'Commercie, management en Kwaliteit' / 'Nutrition & New Product Management'.) De eerste twee profielen/differentiaties geven de afgestudeerde het recht op het voeren van de titel diëtist zoals omschreven in artikel 34 van de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG).

De verdere uitwerking c.q. verdieping van het nieuwe curriculum en het verhelderen van gemaakte keuzen behoeft nu aandacht.

De opleiding heeft regelmatig contact met het nationale en internationale werkveld en zorgt ervoor dat eindkwalificaties actueel zijn en blijven.

Standaard 2, onderwijsleeromgeving: goed

Het auditteam is van oordeel dat er binnen de opleiding een samenhangende leeromgeving aanwezig is. Daarvoor zorgen allereerst de vakinhoudelijk bekwame docenten, die studenten de voor een diëtist/voedingskundige vereiste kennis en vaardigheden bijbrengen. Docenten, die voor een deel nog zelf in de praktijk werkzaam zijn als diëtist/voedingskundige of stage- en/of afstudeerbegeleider, zorgen voor een goede verbinding met de beroepspraktijk. Het aantal docenten dat tevens werkzaam is in de beroepspraktijk mag naar het oordeel van het auditteam nog wel hoger worden. De studenten zijn zeer positief over de kwaliteit van hun docenten en over hun betrokkenheid.

Door middel van Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO), projectonderwijs en studieonderdelen die hieraan ondersteunend zijn, kunnen de studenten de benodigde kennis en vaardigheden ontwikkelen. Het auditteam acht het van belang dat in de zeer specifieke onderwijsmethode PGO studenten veel tijd kunnen besteden aan het gezamenlijk werken aan cases. Tijdens de audit bleek dat er desondanks toch relatief veel docentmonologen plaatsvinden. De brede basis 'evidence based nutrition' die als een rode draad door het gehele programma heen loopt, zorgt ervoor dat studenten als voedingskundige diverse functies in verschillende sectoren kunnen vervullen.

Via beroepsgerichte opdrachten in het binnenschools programma en via stages en afstuderen komen de studenten met de praktijk in aanraking. De keuze om bij de minoren, die de opleiding Voeding en Diëtetiek zelf verzorgt, ook een stage in te bouwen acht het auditteam slim. De opleiding zou studenten die diëtist willen worden explicieter moeten sturen een van deze minoren te kiezen, om extra praktijkervaring op te doen.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding zorgt dat studenten hun onderzoeksvaardigheden ontwikkelen, zodat zij evidence based praktijkonderzoek kunnen uitvoeren. Het lectoraat 'Gewichtsmanagement' vervult hierin een bijzondere en sterke rol. Er is een grote nabijheid van de lector en de vijf docenten van de kenniskring bij de opleiding. Voor de student heeft het lectoraat meerwaarde via de uitdagende projecten die worden aangepakt en uitgevoerd.

De internationale component in het programma 'wordt te weinig geleefd' en kan naar het oordeel van het auditteam verder versterkt worden o.a. door deze component in te bouwen in de activiteiten van het lectoraat en door gebruik te maken van de internationale contacten van het lectoraat.

Het auditteam vindt het goed dat de samenhang die er is tussen bewegen, sport en voeding in de opleiding/het Domein Bewegen, Sport en Voeding specifieke aandacht gaat krijgen. Dit is goed om multidisciplinair te kunnen samenwerken.

Het auditteam is van oordeel dat de inhoud en niveau van het programma studeerbaar zijn. Daarvoor zorgen ook de docenten, die studenten van de eerste twee studiejaar verplichte oefentoetsen laten maken zodat zij de lesstof regelmatig bestuderen, die just-in-time uitleg bieden over 'struikel' exacte vakken en als coach/studieloopbaanbegeleider studenten adequaat begeleiden bij hun studievoortgang.

Studenten en alumni zijn tevreden over de breedte van de opleiding en over de mogelijkheid al vrij snel in de opleiding gericht onderwijs te volgen in een van de drie profielen/differentiaties. Het auditteam acht het van belang, o.a. op basis van gesprekken met studenten, dat de opleiding studenten die hieraan behoefte hebben in dit keuzeprocess nog meer ondersteuning biedt.

De opleiding beschikt voor de uitvoering van het programma over goede voorzieningen zoals een praktijklokaal voedingsbereiding, een sensorisch lab en een prachtig voedingslab.

Standaard 3, toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties: voldoende

Het auditteam is van oordeel dat het systeem van toetsen en beoordelen van de opleiding voldoet aan basiskwaliteit. De opleiding hanteert duidelijke criteria aan de hand waarvan zij de studenten via een mooie mix van toetsen beoordeelt. Onder andere door het gebruik van beoordelingsmodellen en de inzet van meerdere beoordelaars bij open vragen, verslagen van projecten, opdrachten, stage en afstuderen zorgt de opleiding ervoor dat de beoordeling op een betrouwbare manier gebeurt.

Belangrijk aandachtspunt voor de opleiding is nu dat de bandbreedte in de beoordeling van verschillende docenten van dezelfde projectopdracht kleiner wordt. De opleiding heeft hiervoor reeds verbetermaatregelen opgesteld.

Het gerealiseerde niveau van de studenten is van voldoende hbo-bachelorniveau. Dat blijkt uit de tussenproducten en uit de afstudeerwerkstukken. In de afstudeeronderzoeken tonen de studenten aan dat zij aan de hand van de theorie en praktijkonderzoek antwoord hebben gezocht en gevonden op hun onderzoeksvraag. Uit de reflecties die de studenten hebben gegeven op hun eigen leerproces, blijkt dat zij gedurende de opleiding hun onderzoeksvaardigheden steeds verder hebben ontwikkeld.

Het gerealiseerde niveau blijkt ook uit de wijze waarop afgestudeerden na de opleiding functioneren in de werkterreinen diëtetiek, voedingsvoorlichting, health promotion, public health en de foodbranche. Het werkveld is tevreden tot zeer tevreden over alumni van de opleiding van de hogeschool en van hun beheersing van de hbo-kwalificaties in de zes beroepsrollen.

Een andere indicatie van het gerealiseerde niveau is het feit, dat ongeveer 25% van de afgestudeerden doorstroomt naar een prémaster van Vrije Universiteit of de Universiteit van Wageningen en Maastricht University.

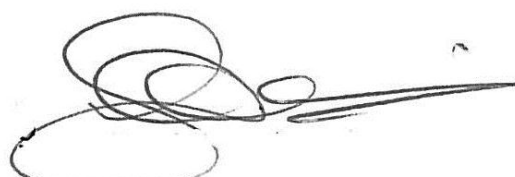
Algemene conclusie: voldoende

Het auditteam is op basis van bovenstaande van oordeel dat de kwaliteit van de hbo-bacheloropleiding Voeding en Diëtetiek van Hogeschool van Amsterdam voldoende is.

7 oktober 2011

drs. R.B. van der Herberg,
voorzitter

G.C. Versluis,
secretaris

3. INLEIDING

De hbo-bacheloropleiding Voeding en Diëtetiek van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) is één van de vier hbo-bacheloropleidingen Voeding en Diëtetiek in Nederland. De opleiding maakt sinds 2002 deel uit van het domein Beweging, Sport en Voeding van de HvA waartoe ook de Opleiding tot Leraar Lichamelijke Opvoeding (Academie voor Lichamelijke Opvoeding) en de opleiding Sport, Management & Ondernemen toe behoren. Deze drie opleidingen zijn samen gevestigd in een betrekkelijk nieuw onderwijsgebouw (2005) in Amsterdam Osdorp.

De opleiding leidt op tot een brede voedingskundige, waarbij één van de beroepsmogelijkheden het in de BIG opgenomen beroep diëtist is. Maar er zijn ook andere profileringen/beroepen mogelijk. Afhankelijk van het gekozen profiel (vanaf 2010-2011 'differentiatie' genoemd) kan de student functies gaan vervullen als beleidsontwikkelaar, functionaris gezondheidsbevordering, product manager food, productontwikkelaar en voedingskundige, marktonderzoeker food. Met de profielen/ differentiaties Diëtetiek/Nutrition & Dietetics en Lifestyle en Voorlichting/Nutrition & Health Promotion kan de student diëtist worden.

Omdat de hedendaagse voedingskundige niet alleen generiek geschoold moet zijn en het werkveld expliciet ook behoefte heeft aan specialistische expertise, is de opleiding in 2009-2010 van start gegaan met het aanpassen/actualiseren van het curriculum en de competenties.

Met ingang van september 2010 is het nieuwe programma voor het eerste studiejaar gestart. Het nieuwe programma zal de komende jaren fasegewijs worden ingevoerd. Ten tijde van de audit werd het staande programma nog aangeboden aan de studenten in het tweede, derde en vierde studiejaar.

Om de voedingskundige op te leiden voor diverse functies in verschillende sectoren biedt de opleiding alle studenten zowel in het nieuwe als in het staande programma een brede basis waarin aspecten over voedingsleer en fysiologie, gezondheidsbevordering, marketing en economie aan de orde komen.

In het staande programma maakt de student na twee jaar een keuze in welk van de drie profielen hij zich verder wil ontwikkelen. In het nieuwe programma maakt de student al eerder, halverwege het tweede studiejaar, een keuze voor een van de drie differentiaties.

Standaard programma	Nieuw programma
Diëtetiek	Nutrition & Dietetics
Lifestyle en voorlichting	Nutrition & Health Promotion
Commercie, management en Kwaliteit	Nutrition & New Product Management

Het Domein Beweging, Sport en Voeding kent een kenniscentrum/Expertisecentrum Sport & Gezondheid, waarin drie lectoren samenwerken. De lector 'Gezondheidsmanagement' werkt nauw samen met de opleiding Voeding en Diëtetiek. In de kenniskring van deze lector zitten vijf docenten van de opleiding, die allen (een) eigen opdracht(en) /onderzoek(en) uitvoeren. Eén van de docenten zit in een promotietraject.

4. OORDELEN PER STANDAARD

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor-master) en oriëntatie (hbo-wo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

De beoogde eindkwalificaties

De opleiding baseert zich op het landelijk door de Nederlandse Vereniging voor Diëtisten in 2003 vastgestelde beroepsprofiel en het door het Landelijk Overleg Opleidingen Voeding en Diëtetiek opgestelde competentieprofiel.

Toen de opleidingen Voeding en Diëtetiek het competentieprofiel opstelden hebben zij de eisen uit de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) uit de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) voor de diëtist betrokken. Denk daarbij aan het accent in het programma op het centrale vakgebied, dat is toegespitst op het onderzoeken en behandelen van de patiënt.

De AMvB is na 2005 bijgesteld, daar het werkveld thans uitgaat van kwaliteiten van afgestudeerden (behaalde competenties en niveaus) in plaats van kwantiteiten (zoals verplicht aantal uren stage).

- Het auditteam is van oordeel dat de opleiding in landelijk perspectief een duidelijke eigen kleur heeft:
- De opleiding leidt op tot een brede voedingskundige, waarbij één van de beroepsmogelijkheden het in de BIG opgenomen beroep diëtist is. Maar er zijn zoals al in de inleiding is beschreven ook andere profileringen/beroepen mogelijk, afhankelijk van het door de student gekozen profiel/differentiatie.
- Alle studenten krijgen de eerste twee studiejaar een brede opleiding, waarin ook specifieke aandacht is voor ondernemerschap/commercie. Studenten die dat willen kunnen zich daarna verder specialiseren in dit profiel.
- Studenten krijgen al vroeg in de opleiding (na het tweede studiejaar – staand curriculum/ halverwege het tweede studiejaar – nieuwe curriculum) gelegenheid te kiezen voor een van de drie profielen/differentiaties. Wanneer een student dus geen diëtist wil worden, kan hij zich al na 2 jaar/anderhalf jaar volledig richten op bijvoorbeeld ondernemerschap/de commerciële kant. Ook dat acht het auditteam speciaal aan de opleiding in Amsterdam.

Uit het gesprek met het werkveld, de alumni en de studenten blijkt dat aan de verruiming van het profiel en het vrij snel in de opleiding kunnen kiezen voor een bepaalde richting ook behoefte was. (Zie over de drie profielen/differentiaties verder onder standaard 2.)

De opleiding is vanaf 2009-2010 van start gegaan met aanpassen/actualiseren van het curriculum en de competenties, te beginnen bij het eerste studiejaar. Ze wil hiermee inspelen op de ontwikkelingen in het werkveld. Het werkveld vraagt o.a. de professionele voedingskundige expertise meer systematisch een plaats te geven in het programma. Met een

klankbordgroep van vertegenwoordigers van de verschillende werkvelden heeft de opleiding een discussie gevoerd over de generieke basis, over hedendaagse differentiaties, kernkwalificaties, kennisgebieden en skills. De resultaten heeft de opleiding besproken met de Raad van Advies.

Ten tijde van de audit werden er binnen de opleiding twee sets van competenties gebruikt. Voor het staande programma (tweede tot en met vierde studiejaar) en voor het nieuwe programma (eerste studiejaar).

Het staande curriculum baseert zich op het landelijk competentieprofiel van 2004 met de daaraan gekoppelde zes beroepsrollen: behandelaar, adviseur, voorlichter, manager voeding, ondernemer, onderzoeker. Dit landelijk profiel stemt overeen met Europese standaarden. De opleiding heeft het landelijke profiel omgezet naar een eigen opleidingsprofiel met 7 competenties zodat de studenten worden opgeleid tot de beoogde brede voedingskundige:

- Individuele advisering en begeleiding;
- Advisering, beleid en onderzoek aan respectievelijk over groepen;
- Evaluatie, verslaglegging en rapportage;
- Sport en bewegen;
- Adviseren aan – en begeleiden van Lifestyle;
- Management en organiseren;
- Ondernemerschap

De opleiding heeft elke competentie gespecificeerd in deelcompetenties. Studenten moeten elke competentie op een generiek niveau ontwikkelen. Binnen elk profiel verdiept de student daarnaast nog twee of drie competenties. In de competenties van het staande programma is de eigen inkleuring met aandacht voor ondernemerschap/commercie al duidelijk aanwezig.

De opleiding heeft vooruitlopend op de herijking van het landelijk profiel in 2011 voor het nieuwe programma al een nieuw profiel opgesteld met zes competenties:

- Advisering;
- Begeleiding;
- Rapportage;
- Marketing;
- Management;
- Onderzoek.

Het auditteam begrijpt de keuze om vooruit te lopen en acht dit correct. Omdat de opleiding van de HvA in wil spelen op actuele vraagstukken rondom overgewicht, fast food, relatie gezondheid en voeding en de opleiding de studenten breder wil opleiden dan alleen voor de paramedische context, is het goed dat de opleiding de daarvoor benodigde competenties in beeld heeft gebracht en de bestaande set van competenties heeft aangevuld en/of nader heeft gespecificeerd. Het auditteam wil echter voor de verdere uitwerking van het nieuwe profiel wel enkele aandachtspunten noemen. De opleiding is tot nu toe vooral bezig geweest zich in de breedte te oriënteren. De oriëntatie in de diepte behoeft nu vooral aandacht. Verdieping vindt plaats in de differentiaties, die vanaf de tweede helft van het tweede studiejaar geprogrammeerd zijn. Omdat het auditteam alleen de uitwerking van het nieuwe programma voor het eerste studiejaar heeft gezien, was het niet helemaal duidelijk welke elementen in de opleiding versterkt zijn en welke minder aandacht krijgen ten opzichte van het staande curriculum. Het auditteam onderschrijft de actie van de opleiding om na afloop van elk blok in het curriculum te evalueren of de keuzen aansluiten bij de wensen van het brede werkveld en de studenten. Een ander aandachtspunt is het vroege moment in de studie waarop de studenten moeten kiezen voor een bepaald profiel/differentiatie. Sommige eerste en tweedejaars studenten die het auditteam sprak, vonden het lastig en hadden nog niet zo'n duidelijk beeld van de overeenkomsten en verschillen tussen de profielen/differentiaties. De opleiding moet zorgen dat dit voor alle studenten helder is.

Het hbo-bachelorniveau

Het auditteam is van oordeel, dat de eindkwalificaties voldoen aan het bachelorniveau. Om dit niveau te bepalen is de opleiding naast de beroepscompetenties uitgegaan van de beheersing van kennis en vaardigheden gerelateerd aan de Dublin Descriptoren en de hbo-kwalificaties. Voor het staande curriculum hanteert de opleiding nog een gedetailleerde uitwerking per hbo-kwalificatie in vijf niveaus, waaraan de studenten moeten voldoen. Het is naar het oordeel van het auditteam verstandig dat de opleiding deze scorecard, die werkte als een lange afvinklijst, heeft losgelaten en de tien hbo-kernkwalificaties nu onderdeel heeft gemaakt van de beroepscompetenties.

Een voorbeeld hiervan:

Beroepscompetenties →	1.Advisering	2.Begeleiding	3.Rapportage	4.Marke ting	5.Manage ment	6.Onder Zoek
HBO- kernkwalificaties ↓						
Brede professionalisering; actuele kennis, zelfstandig	(vegetarisch) Menuplan, incl. receptuur ontwerpen dat aantoonbaar voldoet aan criteria RV en IKB Bestaande producten analyseren op basis van de eigenschappen van de ingrediënten, trends, assortimenten, aankoopmotieven en gezondheidseffecten, en hierover adviseren aan consumenten en producenten.		Realistisch draaiboek opstellen voor promotie-event (catering); beoordeeld op juistheid en volledigheid Informatie over de toegevoegde waarde van een product op basis van de resultaten van het productonderzoek overzichtelijk weergeven. ..	Het analyseren van de vraag naar producten, het opstellen van doelen en het implementeren van de strategie middels invulling van de marketing mix	Oriëntatie en reflectie op de toekomstige beroepen	Betrouwbare bronnen zoeken en bronnen vermelden

De body of knowledge

Naast de beroepscompetenties hanteert de opleiding een landelijk vastgestelde 'body of knowledge'. De opleidingen Voeding en Diëtetiek in kwestie hebben deze body of knowledge gebruikt bij het maken van een zogenoemd 'Nationale Transcript 2010-2017', waarbij ze een internationale vergelijking hebben gemaakt aan de hand van 'The European Dietetic Competences and their Performance Indicators'.

Uit het National Transcript blijkt dat de opleiding voldoet aan de Europese richtlijnen. Het auditteam is van oordeel dat studenten van de opleiding na afronding van hun studie voldoende zijn toegerust om in Europa als voedingskundige aan de slag te gaan.

Omdat bij het opstellen van het National Transcript is gebleken dat er meer duidelijkheid moest komen over de inhoud van de Nederlandse body of knowledge, heeft de opleiding voor het nieuwe curriculum de body of knowledge en de skills herijkt/aangescherpt.

Contacten met het werkveld

De opleiding onderhoudt op verschillende manieren contacten met het werkveld over de competenties en de uitwerking daarvan naar het curriculum. Zo heeft de opleiding zoals al hierboven is vermeld, gebruik gemaakt van een klankbordgroep voor het opstellen van het nieuwe curriculum. De opleiding kent een Raad van Advies waarmee ze twee maal per jaar overlegt. Daarnaast heeft de opleiding contact met de verschillende bij de drie profielen/differentiaties passende stageverleners. Met medewerkers van de diëtistenpraktijk Vialente, die gevestigd is in het gebouw van de opleiding, voert de opleiding regelmatig overleg. Daarnaast zijn een aantal docenten zelf nog werkzaam in het werkveld als diëtist/voedingskundige.

Weging en Oordeel: goed

Het auditteam is van oordeel dat opleidingscompetenties van het staande curriculum en het nieuwe curriculum overeenstemmen met de vaardigheden die een diëtist/ voedingskundige in het internationale werkveld nodig heeft. De HvA geeft een duidelijke eigen kleur aan de opleiding, die interessant is in landelijk perspectief.

De verdere uitwerking/ verdieping van het nieuwe curriculum en het verhelderen van gemaakte keuzen behoeft nu aandacht.

De opleiding heeft regelmatig contact met het nationale en internationale werkveld en zorgt ervoor dat eindkwalificaties actueel zijn en blijven.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Inhoud en vormgeving programma

Koppeling competenties – programma

De zes competenties voor het nieuwe curriculum heeft de opleiding per differentiatie uitgewerkt in specifieke criteria. Een voorbeeld hiervan:

1 Advisering	De voedingskundige/diëtist analyseert problemen, vragen en behoeften op het gebied van voeding, stelt doelen gebaseerd op wetenschappelijke inzichten en afstemming met stakeholders en adviseert, rekening houdend met relevante randvoorwaarden.
Dietetics	<ul style="list-style-type: none">De voedingskundige/diëtist analyseert problemen, vragen en behoeften op het gebied van voeding en stelt op basis daarvan een evidence based behandelplan of voorlichtingsplan op, in overeenstemming met andere disciplines en/of de medische behandeling.De voedingskundige/diëtist stelt een (dieet)advies op maat op voor een cliënt of groep, passend binnen het behandelplan.
Health Promotion	<ul style="list-style-type: none">De voedingskundige/diëtist analyseert voedingsproblemen, vragen en behoeften op het gebied van voeding en stelt op basis daarvan een evidence based behandelplan of voorlichtingsplan op in het kader van gezondheidsbevordering.
New Product Management	<ul style="list-style-type: none">De voedingskundige signaleert en analyseert behoeften aan nieuwe voedingsconcepten en adviseert de onderneming betreffende het pro-actief anticiperen hierop.De voedingskundige analyseert problemen, vragen en behoeften op het gebied van voeding en geeft voedingskundige adviezen.De voedingskundige stelt voedingskundige analyses op van producten en geeft verbeteringsmogelijkheden aan.De voedingskundige analyseert op basis van consumenten- en marktonderzoek analyseren van behoeften van doelgroepen op het gebied van de voeding.

De bewoordingen die de opleiding nu hanteert, acht het auditteam bruikbaar voor docenten en studenten. Uit evaluaties en de interne audit in 2009 is gebleken dat de oorspronkelijke zeven competenties van het staande curriculum door hun formuleringen en toelichting lastig operationaliseerbaar zijn en er verwarring bestond over het binnen de verschillende profielen te realiseren niveau. Het auditteam vindt het goed dat de opleiding hier met de formulering van de nieuwe zes competenties rekening mee heeft gehouden. Met de verdere invoering van het curriculum in de hogere studie jaren zal dit knelpunt dus verdwijnen.

Opzet van het programma

Zoals al in de inleiding is beschreven kan de student zich in het staande programma in drie profielen en in het nieuw programma in drie differentiaties ontwikkelen.

In de nieuwe differentiaties Nutrition & Dietetics en Nutrition & Health Promotion besteedt de opleiding meer aandacht aan ondernemerschap, aan evidence based practice en aan betekenis van hedendaagse media. Op verzoek van het werkveld, dat behoefte had aan hbo- bachelor-expertise op dit terrein van innovatie krijgt de innovatiekant in de differentiatie Nutrition & New Product Management veel aandacht.

Om de voedingskundige op te leiden voor diverse functies in verschillende sectoren biedt de opleiding voor alle studenten een brede basis rondom 'evidence based nutrition', die als een rode draad door de verschillende studie jaren heen loopt. Daarin komen o.a. aspecten over voedingsleer en fysiologie, gezondheidsbevordering, marketing en economie aan de orde.

De thema's van elke periode in het staande en nieuwe curriculum ontleent de opleiding aan de beroepspraktijk. Deze dragen bij aan de realisatie van een realistische taak/leeromgeving. Het onderwijs is opgebouwd uit een combinatie van Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO), projectonderwijs en studieonderdelen die hieraan ondersteunend zijn. Het auditteam is van oordeel dat de studenten hierdoor de benodigde kennis en vaardigheden kunnen verwerven.

- Bij PGO gaat het om het oplossen van beroepsproblemen, zoals eetpatronen van kinderen en behandelen van kinderen met overgewicht;
- Bij het projectonderwijs gaat het om realisatie van beroepsproducten. Zo ontwerpen de studenten bijvoorbeeld een weekmenu, waarvan drie maaltijden voldoen aan het 'waar voor je geld-concept', drie maaltijden aan het 'lekker en gezond- concept' en een vegetarische variant hierop.
- In de ondersteunende lessen krijgen de studenten te maken met de bijbehorende body of knowledge en de body of skills. Zo moeten de studenten bijvoorbeeld in het kader van het hierboven genoemde project bij 'Nutrition' voedingswaarde en aanbevolen hoeveelheden voedingsmiddelen berekenen en bij 'Food Science' inzicht verwerven in het assortiment foodproducten en receptuur ontwerpen. Bij 'Onderzoek' leren zij excellvaardigheden en bronnen zoeken en bij 'Communicatie' leren zij een informatiebrochure te maken voor promotie en een doelgroep te interviewen.

Het auditteam is van mening dat PGO een zeer specifieke onderwijsmethode is waarbij in relatief kleine groepen aan de hand van casussen discussie tussen studenten plaatsvindt in aanwezigheid van een tutor die slechts ingrijpt als het proces niet goed loopt. Daarnaast vervullen de studenten zelf rollen als discussie leider en "scribe". Uit de gesprekken met de studenten en de at-random klassenbezoeken is gebleken dat er tijdens het PGO toch relatief veel docentenmonologen plaatsvinden.

Het auditteam beveelt derhalve aan om meer aandacht te besteden aan de opzet, doorvoer en de kwaliteitscontrole van het PGO.

Onderzoek

De opleiding zorgt ervoor dat studenten hun onderzoeksvaardigheden ontwikkelen, zodat zij evidence based praktijkonderzoek kunnen uitvoeren.

In het staande curriculum komt onderzoek doen op een aantal momenten aan de orde, maar uit evaluaties is gebleken dat de opbouw voor verbetering vatbaar was. In het nieuwe curriculum heeft de opleiding daarom de onderzoekslijn versterkt met meer opbouw en herhaling.

Studenten krijgen voortaan in het eerste studiejaar basistheorie (o.a. leren opzoeken en lezen van onderzoeken en wetenschappelijke artikelen), voeren in het tweede studiejaar een eenvoudig onderzoek uit, voeren in de differentiatie toegepaste onderzoeken uit binnen de eigen differentiatie en in het vierde studiejaar sluiten alle studenten af met een afstudeeronderzoek.

Een bijzondere en sterke rol vervult het lectoraat 'Gewichtsmanagement' bij het doen van onderzoek en het ontwikkelen van de competentie 'onderzoek doen'. Het lectoraat richt zich op dit moment op het onderzoek naar de samenhang bewegen en voeding: gewichtsmanagement bij over- en ondergewicht en specifiek bij (top)sporters. Daarvoor werkt het lectoraat o.a. samen met Diëtistenpraktijk Vialente en de zorgpraktijk binnen het AMC.

Het auditteam is positief over de grote nabijheid van de lector en de vijf docenten van de kenniskring bij de opleiding. Voor de student heeft het lectoraat meerwaarde via de uitdagende projecten die worden aangepakt en uitgevoerd. Zo is er recent een opdracht verworven van Danone met een onderzoek naar het effect van een specifieke voedingsinterventie (eiwitsupplement) op het behoud van spiermassa bij ouderen met ernstig overgewicht tijdens een afvalprogramma met voedingsbegeleiding en krachttraining. Ongeveer dertig studenten participeren in dit onderzoek en voeren onder begeleiding van een van de docenten uit de kenniskring (delen van) dit onderzoek uit. Danone is hierbij sterk betrokken en levert tussentijds commentaar aan de docent en de studenten op de voortgang van het onderzoek.

Zoals al onder standaard 1 is beschreven heeft de opleiding regelmatig contact met de verschillende geledingen in het werkveld over opzet en inhoud van het programma. Het auditteam beveelt de opleiding aan in deze gesprekken ook goed te luisteren naar de behoeften van het werkveld op bijvoorbeeld het terrein van onderzoek en het werkveld actief te vragen wat de opleiding daarin voor hen kan betekenen. Zo kunnen er nog meer waardevolle samenwerkingsprojecten ontstaan waarin de studenten een rol kunnen vervullen. Op dit moment staat de opleiding nog meer op 'zenden' dan op 'ontvangen'.

Het auditteam is positief over het voornemen van de opleiding een doorstroomminor met een flinke onderzoekscomponent te creëren voor studenten die na de opleiding door willen stromen naar de universiteit.

Leren in interactie met de beroepspraktijk

Zoals al hierboven is beschreven zijn kernvraagstukken uit het beroep in het binnenschools curriculum het vertrekpunt voor leeractiviteiten. Daarnaast komen de studenten geregeld met de 'echte' praktijk in aanraking:

- in het eerste studiejaar oriënteren de studenten zich op het beroep via presentaties van gastdocenten uit de drie werkvelden van de differentiaties;
- in het tweede studiejaar is de student via een praktijkopdracht in totaal achttien dagen in het werkveld. Afhankelijk van het profiel, dat de student kiest geeft hij bijvoorbeeld voedingslessen op een school, geeft hij voedingsadviezen aan sporters, voert hij opdrachten uit voor cateraars of bedrijfskantines;
- in het tweede en derde studiejaar kunnen studenten participeren in het multidisciplinaire project 'bed side teaching', waarin ze kennis maken met het ziekenhuis (het AMC). In 2010 betrof dit een project rondom de ondervoede patiënt;
- in het vierde studiejaar lopen de studenten twintig weken stage. Studenten die na hun afstuderen de titel 'diëtist' willen voeren zijn verplicht stage te lopen bij een diëtist. De opleiding zorgt ervoor dat deze studenten op de juiste stageplek terecht komen. Studenten die kiezen voor een ander profiel/differentiatie lopen op andere plekken stage, zoals de GGD, de gemeente, commerciële bureaus voor voedingsvoorlichting, bedrijven in de Foodbranche;

- alle minoren, die de opleiding Voeding en Diëtetiek zelf verzorgt in het derde studiejaar kennen eveneens een stage van 15 weken. Van de 3 jaars studenten kiest ongeveer 80% voor een van de vijf minoren die door de opleiding Voeding en Diëtetiek wordt aangeboden.
- tijdens het afstuderen is de student eveneens in de beroepspraktijk

Vertegenwoordigers uit de paramedische sector vinden de hoeveelheid tijd die potentiële diëtisten in de huidige opleidingen Voeding en Diëtetiek in Nederland krijgen om ervaring op te doen in de praktijk, krap. Het auditteam acht het daarom een slimme keuze van de opleiding studenten ook in de minorperiode stage te laten lopen. Maar een student die geen minor van de opleiding Voeding en Diëtetiek kiest en een minor buiten de opleiding volgt mist deze stage. Het auditteam vindt het goed, dat de student door het minor/major stelsel voor een deel van het programma zelf mag bepalen hoe hij zich wil verbreden en/of verdiepen. Toch beveelt het auditteam de opleiding aan studenten die diëtist willen worden explicieter te sturen in de keuze van de minor.

Daarnaast beveelt het auditteam de opleiding aan de samenhang tussen de stage en de differentiatie die de student kiest goed te monitoren en daar waar nodig studenten ook daarin explicieter te sturen.

Samenwerking met de andere opleidingen in het Domein, Bewegen Sport en Voeding

Bijzonder zijn de kansen voor samenwerking in het domein Bewegen, Sport en Voeding met de andere twee opleidingen (de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO) en de opleiding Sport, Management & Ondernemen (SMO)). De samenhang die er is tussen bewegen, sport en voeding krijgt in het Domein BSV specifieke aandacht. Op dit moment zijn er op managementniveau gesprekken gaande over gemengde projectweken, gemengde minoren, docentuitwisseling en uitwisseling van expertise. Op dit moment is er al één gemeenschappelijke minor Health&Active Lifestyle voor studenten van de drie domeinen binnen het domein BSV. Ook verzorgen de derdejaars studenten Voeding en Diëtetiek al een projectweek 'voeding en bewegen' voor ALO en SMO en vanaf september 2011 krijgen studenten Voeding en Diëtetiek ook zelf beweegonderwijs. Het auditteam ondersteunt de opleiding in deze initiatieven, omdat de afgestudeerden in de beroepspraktijk steeds vaker met elkaar samenwerken op het terrein van gezond leven.

De internationale dimensie

Ontwikkelingen binnen het domein van voeding zijn internationaal. Het auditteam constateert, dat er binnen de opleiding verschillende activiteiten plaatsvinden met een internationaal karakter. Zo maken de studenten in het programma kennis met internationale culturen en hun voeding. De module 'New Product Management' in het nieuwe curriculum bieden de docenten in het Engels aan en de opleiding wil nog meer modules in het Engels gaan verzorgen. Ook wordt er in de lessen geregeld gebruik gemaakt van anderstalige literatuur. Bij het afstudeeronderzoek nemen de docenten het gebruik van Engelse literatuur mee in hun weging van het oordeel.

Ongeveer 14% van de derde en vierde jaars studenten volgt een deel van de studie in het buitenland. Tevens komen studenten uit het buitenland naar de HvA om samen met studenten van de opleidingen ALO, SMO en Voeding en Diëtetiek de internationale minor 'Health and Active Lifestyle' te volgen.

Het auditteam is evenwel van oordeel dat de internationale component in het programma "te weinig wordt geleefd" en nog verder versterkt kan worden. De opleiding zou dit kunnen inbouwen in de activiteiten van het lectoraat en o.a. gebruik kunnen maken van de internationale contacten van het lectoraat. In de gesprekken met studenten tijdens de audit bleek, dat zij de betekenis van het doceren in het Engels niet goed begrijpen. Het auditteam adviseert de opleiding dit te verhelderen.

Studeerbaarheid en aansluiting

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding zorgt voor een studeerbaar programma. De studenten die het auditteam sprak stelden dat het belangrijk is dat je echt geïnteresseerd bent in deze studie. Het is veel en voor sommigen is het moeilijk.

De opleiding stelt naast de wettelijke eisen, geen specifieke toelatingseisen. Voor sommige studenten zijn de exacte vakken struikelvakken. De docent Chemie, die het auditteam sprak, biedt daarom expliciet in zijn lessen, 'just-in-time' en ingebed in de andere Foodscience vakken Producten en Bereidingstechnieken, hoorcolleges over die scheikunde onderdelen die studenten nodig hebben om de Voeding en Diëtetiek lesstof te begrijpen. Daarnaast biedt hij web-colleges en extra workshops voor belangstellenden. Hij stimuleert de studenten bij te blijven. Studenten die het auditteam sprak bevestigen, dat de exacte vakken te doen zijn als je de stof bijhoudt en bereid bent er desgewenst eigen tijd in te steken. Dat het in de opleiding gaat om toegepaste kennis vergemakkelijkt het onder de knie krijgen van de lesstof.

Om studenten te stimuleren op tijd de stof te bestuderen en vanwege de moeilijkheidsgraad van bepaalde vakken, zijn de docenten recent overgegaan de studenten in het eerste studiejaar en de eerste helft van het tweede studiejaar wekelijks oefenvragen op Blackboard op te geven. Studenten moeten zodoende de stof in hun boek regelmatig bestuderen en aan het werk blijven om deze verplichte vragen te kunnen beantwoorden. Twee maal per periode van tien weken krijgen de studenten een oefentoets bestaande uit vragen die ze in de voorafgaande tijd hebben geoefend. Alleen wanneer zij daarop 80% goed hebben gescoord, mogen ze deelnemen aan de 'echte' toets in de toetsweek. Het auditteam acht dit een adequate maatregel, die het studierendement kan verhogen.

Voor goede studenten biedt de opleiding excellentie trajecten. Zo is er met ingang van 2010-2011 voor eerste en tweede jaars een Studium Excellente. Tevens is de opleiding in gesprek met de Vrije Universiteit (VU) over het ontwikkelen van een doorstroomminor met een flinke onderzoekscomponent die direct toegang biedt tot een masterstudie aan de VU.

Een goede voortgang in de studie borgt de opleiding eveneens door adequate begeleiding. Daarvoor zorgen de coaches/studieloopbaanbegeleiders en de docenten tijdens de lessen, de projecten, de stage en het afstuderen. Op de Team Balanced Score Card en op de Personal Balanced Score Card (nieuw curriculum)/ Persoonlijk Ontwikkelings Plan (staand curriculum) houden de studenten bij welke (ontwikkelings)doelen zij als team bij de projecten nastreven respectievelijk welke persoonlijke doelen (o.a. missie, visie, streefcijfers en verbeteracties) zij hebben. Hierover spreken de begeleidende docenten geregeld met de studenten.

De studenten die het auditteam sprak meldden, dat zij gemakkelijk persoonlijk contact krijgen met hun docenten. De coach/ studieloopbaanbegeleider heeft in principe altijd tijd voor hen. Zij waren daarover dan ook tevreden.

Tevredenheid studenten en alumni over het programma

De studenten en alumni die het auditteam sprak waren tevreden over het programma. De studenten vinden het goed, dat door de hele opleiding heen aandacht is voor 'evidence based practice'. De docenten leren hen kritisch te zijn bij alles wat ze lezen en zien en niet alles zondermeer aan te nemen als waar.

De alumni meldden dat de opleiding hen een prima basis had meegegeven, zei het dat zij allen de opleiding al geruime tijd geleden hadden gevolgd.

Alumni en studenten waren ook tevreden over de breedte van de Amsterdamse opleiding. Het programma biedt voldoende ruimte voor eigen keuzen. Dat je in Amsterdam ook kunt kiezen voor 'commercie' vinden ze sterk. Bij de HvA is het ook mogelijk al vrij snel in de opleiding gericht onderwijs te volgen. Wanneer een student geen diëtist wil worden, hoeft hij niet eerst een aantal jaren specifieke modules voor de diëtist te volgen.

Omgekeerd geldt dat studenten die kiezen voor het profiel/differentiatie 'Diëtist', alleen in de eerste anderhalf jaar marketing onderwerpen krijgen en zich daarna volledig kunnen richten op diëtetiek. Sommigen studenten gaven tijdens de audit aan, dat zij in dat keuzeprocés meer ondersteuning wensen.

Het auditteam beschouwt dit als een belangrijk aandachtspunt voor de opleiding, zeker als studenten in het nieuwe programma nog een half jaar eerder moeten kiezen in welk profiel ze verder willen gaan.

Docenten

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding voldoende en goed gekwalificeerde docenten inzet, die zorgen voor een goede verbinding met de beroepspraktijk. Dat blijkt uit de cv's en uit de gesprekken met de docenten en de studenten tijdens de audit. De studenten waren zeer positief over hun docenten: "Elke docent heeft z'n eigen passie en vaak komt de energie van de docenten je tegemoet." Er is een gemoedelijke sfeer in de lessen, docenten gaan op een gelijkwaardige manier met de studenten om en tonen een hoge mate van betrokkenheid. In een incidenteel geval zijn er problemen tussen een student en een docent. In het open spreekuur gaf een student aan dat zij kritiek had geuit op een docent en vervolgens onprettig werd bejegend, langer dan studiegenoten moest wachten op de beoordeling van opdrachten door de docent en daarmee naar eigen zeggen studievertraging opliep. Het auditteam is van mening dat, ook al betreft dit een incident, zoiets niet mag gebeuren.

De studenten die het auditteam sprak waren ook tevreden over de actuele ontwikkelingen die de docenten in de lessen inbrengen.

Het auditteam is van oordeel dat het aantal docenten dat tevens in de beroepspraktijk werkzaam is nog aan de krappe kant is. Ten tijde van de audit was 30% van de 36 docenten naast het docentschap nog werkzaam als diëtist/voedingskundige in een instelling, een ziekenhuis, een bedrijf of in een eigen (advies/ behandel)praktijk. Docenten komen wel als stage- en/of afstudeerbegeleider regelmatig in de praktijk.

Via internationale congressen, die docenten om de 2 à 3 jaar bezoeken, onderhouden de docenten hun contacten met vakgenoten en het werkveld in het buitenland.

43% van de docenten heeft een masteropleiding en 6% een PhD. De opleiding wil de huidige docenten verder laten scholen in een relevante masteropleiding, een promotietraject met onderzoekscomponent naar de beroepspraktijk en trainingen/cursussen ter verbetering van onderzoeksvaardigheden. Het afgelopen jaar heeft een vijftiental docenten een assesorentraining gevolgd bij Onderwijs en Onderzoek van de HvA en een cursus Toetsen en Beoordelen van O&O. De afstudeercoördinator heeft samen met twee collega's de training 'Afstudeeropdrachten begeleiden en beoordelen' gevolgd en de coaches hebben een gezamenlijke training 'studieloopbaanbegeleiding' gevolgd. Daarnaast delen de docenten regelmatig (nieuwe) kennis met elkaar.

Zoals al hierboven vermeld zijn de lector en de docenten van de kenniskring nauw betrokken bij de opleiding. De activiteiten die zij uitvoeren komen veelal direct ten goede aan de opleiding, de studenten en docenten. Zo heeft één van de leden van de kenniskring geïnventariseerd wat de docenten 'missen' in hun eigen competentie 'onderzoek doen'. Aan de hand hiervan heeft zij activiteiten voor de docenten georganiseerd, zoals het kunnen bijwonen van lessen 'onderzoeksvaardigheden' voor studenten/afstudeerders en het deelnemen aan workshops rondom 'onderzoek doen'. Een flink aantal docenten heeft hieraan inmiddels deelgenomen. Deze activiteiten zullen in het studiejaar 2011-2012 worden herhaald voor andere/nieuwe belangstellenden. Het auditteam is van oordeel, dat de opleiding hiermee op een effectieve en efficiënte wijze zorgt dat zoveel mogelijk (oudere en nieuwe) docenten die niet vertrouwd zijn met praktijkgericht/hbo onderzoek, 'aangesloten raken'.

Zij kunnen vervolgens ingezet worden bij het begeleiden van studenten bij het doen van onderzoek en/of het zelf uitvoeren van onderzoek. Het evidence based denken en klinisch redeneren kan zo volledig ingebed raken in alle vakken.

Een andere docent voert op dit moment een promotie-onderzoek uit "in welke mate en op welke manier cognitieve en emotionele processen gewichtsverlies na bariatrische chirurgie bij morbide obese personen kunnen belemmeren". Zij gaat op basis van de bevindingen collega's en studenten coachen op het gebied van gedragsverandering en psychologische aspecten en een module 'Gewichtsmanagement' ontwikkelen.

Medewerkers van de opleiding zijn tevreden over de eigen ontwikkelingsmogelijkheden in het werk. Wanneer zij dat willen kunnen zij vrijwel altijd specifieke cursussen, workshops volgen of een (internationaal) congres bezoeken. Het auditteam acht het wel belangrijk, dat de opleiding haar strategische agenda in de gaten houdt en de docenten met name op die terreinen bij/nascholing laat volgen waar de opleiding zich in haar nieuwe opzet op richt.

Onderwijsvoorzieningen

Naast de algemene onderwijsvoorzieningen waarvan de opleiding gebruik maakt, beschikt de opleiding over een prachtig Voedingslab, waarin de docenten en studenten onderzoek kunnen verrichten onder andere naar lichaamssamenstelling met behulp van het apparaat BODPOD. (Dit apparaat staat maar op drie plekken in Nederland). Daarnaast is er een praktijklokaal voedingsbereiding en een sensorisch lab. Tevens biedt de particuliere diëtistenpraktijk Vialente in het academiegebouw mogelijkheden voor stage en andere vormen van samenwerking. De nabijheid van het Fitness Centrum "ClubWest" bij het Domein Bewegen, Sport en Voeding is ideaal. Studenten Voeding en Diëtetiek werken hier samen met fysiotherapeuten en trainers van ClubWest of van het Domein Bewegen, Sport en Voeding en evalueren hier verschillende behandelmethoden om het lichaamsgewicht en –samenstelling van verschillende doelgroepen te optimaliseren. Deze behandelingsmethoden omvatten zowel voeding als beweging. Met deze ervaring kunnen zij hun (toekomstige) cliënten weer beter adviseren hoe gezond te leven.

Weging en Oordeel: goed

Het auditteam is van oordeel dat er binnen de opleiding een samenhangende leeromgeving aanwezig is. Daarvoor zorgen allereerst de vakinhoudelijk bekwame docenten, die studenten de voor een diëtist/voedingskundige vereiste kennis en vaardigheden bijbrengen. Docenten, die voor een deel nog zelf in de praktijk werkzaam zijn als diëtist/voedingskundige of stage- en/of afstudeerbegeleider zijn, zorgen voor een goede verbinding met de beroepspraktijk. De studenten zijn zeer positief over de kwaliteit van hun docenten en over hun betrokkenheid.

Door middel van Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO), projectonderwijs en studieonderdelen die hieraan ondersteunend zijn, kunnen de studenten de benodigde kennis en vaardigheden ontwikkelen. Docentmonologen bij PGO moeten evenwel beperkt worden, zodat studenten veel tijd kunnen besteden aan het gezamenlijk werken aan cases. De brede basis 'evidence based nutrition' die als een rode draad door het gehele programma heen loopt, zorgt ervoor dat studenten als voedingskundige diverse functies in verschillende sectoren kunnen vervullen.

Via beroepsgerichte opdrachten in het binnenschools programma en via stages en afstuderen komen de studenten met de praktijk in aanraking. De keuze om bij de minoren, die de opleiding Voeding en Diëtetiek zelf verzorgt, ook een stage in te bouwen acht het auditteam slim. De opleiding zou studenten die diëtist willen worden explicieter moeten sturen een van deze minoren te kiezen, om extra praktijkervaring op te kunnen doen.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding op een adequate manier zorgt, dat studenten hun onderzoeksvaardigheden ontwikkelen, zodat zij evidence based praktijkonderzoek kunnen uitvoeren.

Het auditteam vindt het goed, dat de samenhang die er is tussen bewegen, sport en voeding in de opleiding/Domein BSV specifieke aandacht gaat krijgen.

Het auditteam is van oordeel dat het programma qua inhoud en niveau studeerbaar is. Daarvoor zorgen ook de docenten, die studenten van de eerste twee studie jaren verplichte oefentoetsen laten maken zodat zij de lesstof regelmatig bestuderen, die just-in-time uitleg bieden over 'struikel' exacte vakken en als coach/studieloopbaanbegeleider studenten adequaat begeleiden bij hun studievoortgang.

Studenten en alumni zijn tevreden over de breedte van de opleiding en over de mogelijkheid al vrij snel in de opleiding gericht onderwijs te volgen in een van de drie profielen/differentiaties. Het auditteam acht het van belang, dat de opleiding studenten die hieraan behoefte hebben in dit keuzeprocess goed ondersteunt.

De opleiding beschikt voor de uitvoering van het programma over goede voorzieningen zoals een praktijklokaal voedingsbereiding, een sensorisch lab en een prachtig Voedingslab.

Vanwege het brede programma, de bekwame en betrokken docenten en de nauwe samenwerking met het lectoraat bij het praktijkgericht onderzoek, acht het auditteam een oordeel 'goed' voor standaard 2 op zijn plaats. Met name de bijzondere en sterke rol van het lectoraat is hierin doorslaggevend. De genoemde aandachtspunten rondom de stage voor diëtisten, de internationale component, acht het auditteam van minder gewicht voor het totaaloordeel dan de genoemde sterke punten in het onderwijs. Het auditteam heeft er alle vertrouwen in dat de opleiding aan deze aandachtspunten zal werken.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Toetsen en beoordelen

Elke periode rondt de opleiding af met het toetsen en beoordelen van de onderwijseenheden van de betreffende periode. De opleiding gebruikt daarbij een mix van toetsvormen, passend bij competenties en de prestatie-criteria die getoetst worden. Zo wordt de body of knowledge bijvoorbeeld getoetst via diagnostische toetsen op Blackboard, via kennistoetsen en open vragen toetsen. Vaardigheden toetst de opleiding o.a. via vaardigheidstoetsen, skills en presentaties. Door middel van opdrachten, casustoetsen, open vragen, toetst en beoordeelt de opleiding kennis en vaardigheden en de integratie daarvan. Bijzondere vormen, specifiek gericht op de beoordeling van de competentieontwikkeling als geheel, zijn het portfolio, het assessment aan het einde van de propedeuse en later in de opleiding de stage en het afstudeerproject.

Het afstuderen

Voor het afstudeerproject kiest de student zelfstandig uit een aanbod van door de opleiding geworven afstudeerprojecten een onderwerp dat relevant is voor de uitvoering en/of de innovatie van het beroep diëtist en/of voedingskundige. Het product dat de student op moet leveren kan gebruikt worden in de beroepsuitoefening, zoals een advies, een artikel een protocol, voorlichtingsmateriaal, een marketingplan. De student moet de uitkomsten daarvan presenteren en verantwoorden.

De student kan kiezen uit bij de opleiding gemelde opdrachten van externe opdrachtgevers of interne opdrachten van de opleiding/ het lectoraat zelf. De student kan ook zelf een opdracht verwerven bij een organisatie of bedrijf. Het auditteam acht het sterk dat de kenniskring in alle gevallen toetst of de opdracht voldoet aan de eisen die voor een afstudeerproject gelden.

De beoordeling heeft plaats op basis van 18 duidelijke criteria, die betrekking hebben op het proces (30%), het product (60%) en de presentatie (10%). De kenniskring van het lectoraat heeft naar aanleiding van de interne audit in 2009 de criteria op het beoordelingsformulier geanalyseerd en aan aantal daarvan zoals toepassing van wetenschap, transfer en brede inzetbaarheid en gebruik van buitenlandse literatuur meer gewicht gegeven bij de beoordeling.

Het eindcijfer voor het afstudeerproject is het resultaat van de beoordeling door twee docenten die beiden afzonderlijk het beoordelingsformulier invullen en na overleg gezamenlijk komen tot een eindcijfer voor inhoud en proces. Het cijfer voor het procesgedeelte komt mede tot stand op basis van het procesverslag dat de student heeft ingeleverd. De beoordeling van de opdrachtgever / praktijkbegeleider nemen zij als advies mee bij de vaststelling van het definitieve eindcijfer.

Inzichtelijkheid, validiteit en betrouwbaarheid

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding er voor zorgt dat het toetsen en beoordelen valide en betrouwbaar gebeurt.

De docenten werken aantoonbaar aan een gezamenlijke toetspraktijk. De toetscommissie bewaakt in opdracht van de Examencommissie de validiteit en betrouwbaarheid van de toetsen. De kenniskring zorgt voor deskundigheidsbevordering op het vlak van toetsen en beoordelen. Zoals al onder standaard 2 is vermeld, hebben docenten recent trainingen/cursussen op het terrein van toetsen en beoordelen gevolgd. Docenten, die hetzelfde vak verzorgen, stellen als regel samen de toetsen op. In een enkel geval verzorgt maar één docent een vak en stelt hij alleen de toets op. Nu de toetscommissie alle toetsen voordat ze worden afgenomen, screent op o.a. inhoud en niveau, is het 'meer-ogenprincipe' bij deze toetsen eveneens geborgd.

Met de invoering van het nieuwe curriculum controleert de toetscommissie ook alle toetsen vooraf en analyseert de toetsresultaten achteraf met de betrokken docenten. Waar nodig stellen de docenten de toetsen vervolgens bij. Op deze wijze zullen alle toetsen in het nieuwe curriculum de komende jaren fasegewijs de revue passeren en kunnen toetsen steeds beter worden.

Uit het studiemateriaal blijkt dat de leerdoelen, de toetsvorm en de beoordelingscriteria vooraf bekend zijn bij de student.

De opleiding zorgt o.a. op de volgende wijze dat een beoordeling betrouwbaar is:

- de criteria voor beoordeling zijn geëxpliciteerd in een beoordelingsmodel;
- bij open toetsen, zoals openvragentoetsen wordt het werk door meer dan één beoordelaar beoordeeld;
- de beoordelingsformulieren voor de stage zijn landelijk opgesteld. Elke opleiding heeft deze formulieren aangepast aan de eigen situatie;
- bij de beoordeling van de stage zijn twee personen betrokken. De praktijkbegeleider geeft aan de hand van een aantal competentie-gerelateerde evaluatiecriteria een cijfer. De stagebegeleider beoordeelt de student ook en is eindverantwoordelijk voor de beoordeling. Bij twijfel over het uiteindelijke oordeel overlegt hij met de praktijkbegeleider.
- bij het afstuderen zijn zoals hierboven beschreven drie personen betrokken, de begeleidend docent, een tweede docent en de opdrachtgever die in de beoordeling een adviserende rol heeft.

Dat bij de eindpresentaties bij minimaal de helft een externe adviseur uit een van de drie werkvelden aanwezig is, spreekt het auditteam zeer aan. Deze adviseurs hebben de afstudeerwerkstukken gelezen en vullen een beoordelingsformulier in over het werkstuk en de presentatie. Zij brengen vervolgens aan de examencommissie advies uit.

Het auditteam heeft ook zelf steekproefsgewijs toetsen en antwoordmodellen bekeken en is van oordeel dat de opleiding zorgt voor een duidelijke opbouw in moeilijkheidsgraad in de toetsen van de verschillende studiejaren. De opleiding gebruikt een mooie mix aan toetsvormen.

In de gesprekken tijdens de audit met de docenten en studenten is gebleken, dat er nog een grote bandbreedte is tussen de oordelen van de verschillende docenten bij dezelfde projecten. De opleiding heeft hiervoor reeds verbetermaatregelen opgesteld. Het auditteam acht het essentieel dat de opleiding deze plannen waar maakt, want de bandbreedte moet kleiner worden.

Een ander belangrijk aandachtspunt is het meeliften van studenten bij het gezamenlijk werken aan projecten. De opleiding heeft hiervoor verbetermaatregelen getroffen. Studenten moeten voortaan hun eigen aandeel in het proces kunnen aantonen. Op de Team Balanced Score Card die in het nieuwe programma wordt gebruikt, beschrijft elke student wat hij binnen het project gaat doen. Met ingang van 2011-2012 is een positief oordeel van de procesbegeleider vereist voor een verdere beoordeling door de inhoudsbegeleider. Het auditteam is van oordeel dat de opleiding hiermee een belangrijke verbetering heeft aangebracht.

Studenten moeten elkaar ook aanspreken op meeliftgedrag. De studenten die het auditteam sprak, meldde dat ze dat lastig vinden. Met name onder de eerste jaars zitten nog al eens meelifters, die niet gemotiveerd genoeg zijn voor de opleiding. Omdat zij veelal uitvallen is dit probleem in de hogere jaren minder.

De wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren

De afgestudeerden zijn o.a. werkzaam in de werkterreinen diëtetiek, voedingsvoorlichting, health promotion, public health en de commerciële foodbranche. De alumni die het auditteam sprak waren allen werkzaam binnen het betreffende werkveld. Zij waren tevreden over hetgeen zij hadden geleerd binnen de opleiding en tevreden over de studenten die nu van de opleiding komen.

Het landelijk Werkgeverstevredenheidsonderzoek (2010) onder werkgevers van alumni 2006-2010 laat een zelfde positief beeld zien: werkgevers zijn tevreden tot zeer tevreden over de beheersing van de hbo-kwalificaties in de zes beroepsrollen. Zij waardeerden afgestudeerden van de HvA op vrijwel alle punten bovengemiddeld.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen direct instromen in de pre-master van de Vrije Universiteit. Ongeveer 25% van de studenten stroomt na afstuderen door naar deze universiteit of gaat verder aan de Universiteit van Wageningen en Maastricht University.

Eigen oordeel van het auditteam over het gerealiseerd niveau

Het gerealiseerde niveau blijkt o.a. uit de uitvoering van de opdrachten, projecten, de stage en de verslagen die de studenten naar aanleiding hiervan schreven, uit de verbinding die de studenten kunnen leggen tussen theorie en praktijk en uit de reflecties die ze hebben geschreven over hun eigen ontwikkeling.

Het auditteam heeft een steekproef genomen uit product- en stageverslagen en reflecties van studenten uit de verschillende studie jaren.

Zo liep een student stage in een ziekenhuis en werkte daar aan een casus van een patiënt met de ziekte van Hodgkin die ondervoed dreigde te raken door de bijwerkingen van de chemokuur. Zij onderzocht welke voedingsstoffen de patiënt vooral nodig had, gaf hem voedingsadvies en volgde nauwgezet de resultaten en stelde waar nodig/gewenst de voedingsadviezen bij.

Een andere student herschreef in opdracht van een dialysecentrum de brochure voor de diëtisten om patiënten adequaat voor te lichten.

Weer een andere student maakte een informatiebrochure 'voedingsadviezen bij obstipatie' en werkte aan een casus over ondervoeding in een revalidatiecentrum, waarbij ze gedurende een aantal weken een oudere dame volgde en haar voedingsadvies gaf om op gewicht te blijven.

Het auditteam is van oordeel dat studenten in deze tussenproducten laten zien, dat zij groeien naar hbo-bachelorniveau.

Het auditteam heeft aan de hand van een lijst met alle afstudeerscripties van de afgelopen twee jaar een selectie gemaakt van 18 scripties met het oordeel variërend van een 6 tot een 9.

Het auditteam is van oordeel dat de afstudeerscripties basiskwaliteit hebben. Het niveau is redelijk tot goed en het auditteam kan zich over het algemeen vinden in de gegeven oordelen door de docenten van de opleiding. Een enkele scriptie, die de docenten met een 7 beoordeelden, waardeerde het auditteam met een 6. Maar ook dat is nog altijd een voldoende. De studenten hebben aan de hand van de bestudeerde literatuur een praktijkonderzoek gedaan en een antwoord gezocht en gevonden op hun onderzoeksvraag. De scripties vertoonden allemaal een duidelijke opbouw.

In de reflecties die de studenten hebben gegeven op hun eigen leerproces, blijkt dat zij gedurende hun studie hun onderzoeksvaardigheden steeds verder hebben ontwikkeld.

Aandachtspunt acht het auditteam nog de betekenisverlening van de onderzoeksbevindingen voor de beroepspraktijk. De opleiding moet de studenten stimuleren hun bevindingen in een breder perspectief te plaatsen en duidelijk laten verwoorden wat de beroepsgroep er mee kan. Het auditteam vond ook dat de studenten soms te snel conclusies trokken.

Het auditteam geeft de opleiding mee de weging 30%-60%-10% nog eens tegen het licht te houden. Op dit moment maakt de presentatie maar 10% uit van het totaaloordeel. Presentatievaardigheden zijn in het huidige beroep van diëtist/voedingskundige belangrijker geworden dan ze vroeger waren. Of de student deze vaardigheid aan het eind van zijn studie in voldoende mate beheerst kan de opleiding prima beoordelen tijdens de afstudeerpresentatie. Maar dan moet het oordeel wellicht zwaarder dan 10% meetellen in het totaal.

Weging en Oordeel: voldoende

Het auditteam is van oordeel, dat het systeem van toetsen en beoordelen van de opleiding voldoet aan basiskwaliteit. De opleiding hanteert duidelijke criteria aan de hand waarvan zij de studenten via een mooie mix van toetsen beoordeelt. Onder andere door het gebruik van beoordelingsmodellen en de inzet van meerdere beoordelaars bij open vragen, verslagen van projecten, opdrachten, stage en afstuderen zorgt de opleiding ervoor dat de beoordeling op een betrouwbare manier gebeurt.

Belangrijk aandachtspunt voor de opleiding is nu dat de bandbreedte in de beoordeling van verschillende docenten van hetzelfde product kleiner wordt. De opleiding heeft hiervoor al verbetermaatregelen opgesteld.

Het gerealiseerde niveau van de studenten is van voldoende hbo-bachelorniveau. Dat blijkt uit de tussenproducten, uit de afstudeerwerkstukken en uit de wijze waarop afgestudeerden na de opleiding functioneren als diëtist of voedingskundige in de praktijk of doorstromen naar een wo-masteropleiding.

Op basis hiervan komt het auditteam tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 3.

5. ALGEMENE CONCLUSIE

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding Voeding en Diëtetiek van de Hogeschool van Amsterdam met haar drie profielen/differentiaties in landelijk perspectief een duidelijke eigen kleur heeft.

De opleidingscompetenties van het staande curriculum en het nieuwe curriculum stemmen overeen met de vaardigheden die een diëtist/ voedingskundige in het internationale werkveld nodig heeft. De verdere uitwerking/ verdieping van het nieuwe profiel en het verhelderen van gemaakte keuzen behoeft nu aandacht.

Binnen de opleiding is een samenhangende leeromgeving aanwezig, die de studenten de mogelijkheid biedt de vereiste kennis en vaardigheden te ontwikkelen. De kwalitatief bekwame docenten, het programma met PGO, projectonderwijs en ondersteunend onderwijs en de goede opleidingsspecifieke voorzieningen dragen daartoe bij. Bijzonder en sterk is de rol die het lectoraat Gewichtsmanagement vervult bij het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden en het uitvoeren van onderzoek.

Het systeem van toetsen en beoordelen voldoet aan basiskwaliteit. De opleiding hanteert duidelijke criteria aan de hand waarvan zij de studenten via een mooie mix van toetsen beoordeelt. Onder andere door het gebruik van beoordelingsmodellen en de inzet van meerdere beoordelaars zorgt de opleiding ervoor dat de beoordeling op een betrouwbare manier gebeurt. De bandbreedte in de beoordeling van de producten moet evenwel kleiner worden.

Uit tussenproducten, afstudeeronderzoeken en uit de wijze waarop de afgestudeerden functioneren in de praktijk of in hun vervolgstudie aan een masteropleiding aan de universiteit blijkt dat de afgestudeerden na afronding van de opleiding Voeding en Diëtetiek beschikken over hbo-bachelorniveau.

Het auditteam is op basis van bovenstaande van oordeel dat de kwaliteit van de hbo-bacheloropleiding Voeding en Diëtetiek van de Hogeschool van Amsterdam voldoende is.

6. AANBEVELINGEN

- De structuur van het nieuwe programma staat, maar laat vooral een verbreding zien. Het auditteam beveelt de opleiding aan nu een verdieping van de stof te realiseren en de gemaakte keuzen voor het werkveld en de studenten te verhelderen.
- Het auditteam beveelt de opleiding aan meer aandacht te besteden aan de opzet, doorvoer en de kwaliteitscontrole van het PGO, zodat studenten daadwerkelijk veel tijd kunnen besteden aan het gezamenlijk werken aan cases en docentmonologen beperkt blijven.
- Het auditteam beveelt de opleiding aan de huidige opzet van de stage nog een keer te doordenken. Het is belangrijk dat de opleiding de samenhang tussen de stage en de gekozen profilering/differentiatie bij alle studenten goed monitort. Daar waar nodig zou de begeleider de student explicieter moeten sturen. Voor de student die diëtist wil worden is eveneens een sturing in de richting van een minor met stage in de praktijk aan te bevelen, zodat de student gelegenheid krijgt meer praktijkervaring als diëtist op te doen.
- Het auditteam heeft gemerkt, dat docenten positief staan tegenover nascholing, maar een drukke lespraktijk leidt er soms toe dat zij scholingsochtenden/workshops moeten overslaan. Het auditteam beveelt de opleiding aan vaste scholingsdagen te organiseren, waarop de lessen zijn uitgeroosterd. Dan is het voor docenten makkelijker om bijvoorbeeld de workshops van de docent uit de kenniskring over 'onderzoek doen' te volgen. Ook voor van de grond krijgen van de samenwerking met de andere opleidingen binnen het Domein Bewegen, Sport en Voeding beveelt het auditteam aan een uitgeroosterde domeindag te organiseren waarin de docenten met elkaar op zoek gaan naar de synergie.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen hbo-bacheloropleiding Voeding en Diëtetiek voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties	G
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	G
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	V
Algemene conclusie	V

BIJLAGE II Opleidings specifieke eindkwalificaties

Stand curriculum

D=Diëtetiek, L=lifestyle, C=Commercie

Hoofdfase 3: Niveau.3: Startbekwaam

Beroepscompetentie 1: Individuele advisering en begeleiding		
De student geeft in een praktijksituatie, al dan niet in multidisciplinair verband, een voedings- en lifestyle-advies aan patiënten/cliënten met voedingsgerelateerde gezondheidsproblemen, en geeft adviezen bij de realisatie en uitvoering van deze adviezen. Enerzijds gaat de student hierbij uit van de specifieke hulpvraag van de patiënt/cliënt en de vraagstelling van de opdrachtgever, anderzijds van de actuele wetenschappelijke en methodische voedingskundige en (para-)medische inzichten.		
Operationalisatie in 4 ^e jaars stage of afstudeerproject:	4 ^e j stage	Afstudeer project
De student is actief in de rol van medewerker in de gezondheidszorg. Hij/zij kan zowel praktijkhouder zijn als werken binnen een organisatorisch verband. Ook hierin kan hij/zij individueel opereren als in teamverband. In alle gevallen is direct of indirect sprake van samenwerking met andere disciplines, in het bijzonder in de gezondheidszorg. De voedingskundige maakt deel uit van dit geheel van zorg en neemt daarin tegelijkertijd een eigen plaats in.	D/L	D/L
De student stelt zich op de hoogte van trends (gebruiken en ontwikkelingen) in de samenleving ten aanzien van voeding en de voedingsgerelateerde leefwijzen. Deze dienen enerzijds als context voor diens benadering van de patiënten/cliënten/klanten (weten 'wat er speelt') en anderzijds als informatiebron waarmee de patiënt/cliënt/functionaris een organisatie adequaat geadviseerd kan worden.	D/L/C	D/L/C
De begeleiding en coaching combineert enerzijds de eigen deskundigheid met anderzijds de op empowerment, activering en vraagsturing gerichte benadering van de patiënt/cliënt en diens algehele leefsituatie.	D/L/C	D/L/C

Competentie 2: Advisering, beleid en onderzoek aan resp. over groepen.		
De student adviseert zowel aan groepen patiënten/cliënten/klanten, als aan organisaties of anderen die met deze groepen werken, ten aanzien van voeding en voedingsbeleid. De adviezen zijn gebaseerd op kennis van actuele trends in de voedings- en lifestylemarkt en actuele wetenschappelijke inzichten. In dit kader kan de student gebruik maken van wetenschappelijk onderzoek dan wel zelf toegepast (kleinschalig) onderzoek verrichten.		
Operationalisaties	4 ^e j stage	Afstudeer Project
De student analyseert systematisch een beroepsvraagstuk in opdracht van een externe opdrachtgever en hierbij gebruik maken van wetenschappelijke literatuur.		D/L/C
De student voert een praktijkgericht onderzoek uit om het beroepsvraagstuk op te lossen. Dit leidt tot aanbevelingen/adviezen voor de praktijk		D/L/C
Het student stelt een voedingskundige advies op dat is gericht het voedingsgerelateerde welzijn en de gezondheidstoestand van individuen en groepen te bevorderen. Dit advies kan gericht zijn op personen, organisaties of op producten.	D/L/C	D/L/C
De student stelt zich voortdurend op de hoogte van de consumentenvraag, het consumentengedrag en de trends welke zich hierin voordoen, zowel ten aanzien van voeding als ten aanzien van voedingsgerelateerde lifestyle-elementen.	C/L	C/L
De student zet de eigen expertise op een voor de doelgroepen begrijpelijke wijze in. Advisering kan eenmalig zijn, een bijdrage aan beleidsvorming van anderen zijn, en ook de vorm aannemen van eigen beleid, met eveneens als doel het voedingsgedrag van individuen en groepen in positieve zin te beïnvloeden.	D/L/C	D/L/C

Competentie 3: Evaluatie, verslaglegging en rapportage		
De student evalueert de effecten van het advies/de behandeling in praktijksituaties en legt, indien relevant deze, het verband met praktische en wetenschappelijke kennis. Hiervan legt de voedingskundige verslag en/of rapporteert aan derden, conform de gegeven richtlijnen of protocollen. Evaluatie, verslaglegging en rapportage dient ter verantwoording van het eigen handelen en draagt aan de continue verbetering daarvan, aan het multidisciplinaire handelen en/of aan de producten en resultaten van dat handelen.		
Operationalisatie in 4 ^e jaars stage of afstudeerproject:	4 ^e j stage	Afstudeer Project
De studenten schrijft een stageverslag, scriptie en/of adviesrapport op basis van bevindingen.	D/L/C	D/L/C
De studenten beschrijft in een procesverslag de evaluatie eigen functioneren tijdens stage en afstudeerperiode. Zelfreflectie en zelfevaluatie zijn samenhangende en noodzakelijke professionaliseringsactiviteiten. Uitkomsten van zelfreflectie worden meegewogen in de beoordeling van stage en/of afstudeerproject.	D/L/C	D/L/C
De studenten sluit elke behandeling af met een rapportage aan de verwijzer en de registratie in een zorgdossier, op basis van vigerende wetten, de beroepscode en de geldende classificaties van de beroepsgroep.	D	
De student werkt aan de continue verbetering van het handelen. Deze verbetering omvat de verbetering van bestaande richtlijnen of protocollen dan wel de ontwikkeling van nieuwe richtlijnen of protocollen	D/L/C	D/L/C

Competentie 4: Sport en Bewegen		
De student onderzoekt, geeft voorlichting en adviseert ten aanzien van voedingspatronen bij sport en beweging aan individuen, groepen en organisaties, op basis van de actuele wetenschappelijke en voedingskundige inzichten.		
operationalisaties	4 ^e j stage	Afstudeer Project
De student ontwikkelt voorlichting en adviezen die betrekking hebben op het bevorderen van gezondheids- en welzijnsbevorderende gedragsverandering, middels communicatieve, didactische en multimediale bekwaamheden.	D/L/C	D/L/C
De student richt zich in principe op gezonde mensen en hun beweging en sportbeoefening, in relatie tot de optimalisering van voedingspatronen die bijdragen aan het welzijn en de prestaties.	L/ C	L/C
De student kan nieuwe producten ontwikkelen of aan de ontwikkeling hiervan bijdragen. Behalve over producten geeft de student ook adviezen, voorlichting en schriftelijke informatie over voeding in relatie tot sport en beweging	L/C	L/C

Competentie 5: Advisering aan en begeleiding van lifestyle		
De student geeft voorlichting over en advies aan (potentiële) consumenten, groepen en organisaties met betrekking tot voedingsproducten, voedingspatronen, voedingsbeleid en kwaliteit in relatie tot lifestyle. Dit gebeurt planmatig en op multimediale wijze. Daartoe draagt de voedingskundige tevens bij aan nationale en internationale beleidsontwikkeling en toegepast onderzoek dat is gericht op de ontwikkeling en verbetering van voedingskwaliteit.		
Operationalisatie in 4 ^e jaars stage of afstudeerproject:	4 ^e j stage	Afstudeer Project
Systematisch analyseren van beroepsvraagstuk in opdracht van externe opdrachtgever met betrekking tot voedingsproducten, voedingspatroon, omgevingsfactoren, voedingsbeleid, productontwikkeling en kwaliteit in relatie tot lifestyle	D/L/C	D/L/C
De student ontwikkelt voorlichtings- en adviestrajecten zelfstandig zowel als in (eventueel multidisciplinair) teamverband en voert deze uit. Voedingskundige adviezen hebben betrekking op toepassen van voedselkennis, voedingsgedrag en productsamenstelling en de relatie daarvan tot gezondheid, welzijn en/of presteren.	D/L/C	D/L/C

Competentie 6: Management en organiseren		
De student stelt vanuit een sterkte-zwakte analyse van de eigen organisatie een ondernemingsplan op voor de eigen onderneming op dan wel levert gegevens voor het ondernemingsplan van de organisatie waarvan deze deel uitmaakt.		
Hij/zij brengt deze de marktbehoefte aan voedingskundige diensten of producten in kaart, dan wel creëert deze markt. Hij/zij zet dit om in een strategisch en in een operationeel plan, zoals een marketingplan, met activiteiten en projecten, die voldoen aan kwaliteitseisen en vigerende wet- en regelgeving, en aan de geldende randvoorwaarden en de gewenste time-to-market. De voedingskundige voert deze activiteiten en projecten zelfstandig uit, dan wel coördineert de uitvoering dan wel geeft leiding aan de uitvoerenden.		
Operationalisatie in 4 ^e jaars stage of afstudeerproject:	4 ^e j stage	Afstudeer Project
Het maken van een plan van aanpak voor een beroepsvraagstuk en het omzetten in een operationeel plan met concrete deelprojecten en activiteiten en stuurt een bedrijfsmatige realisatie hiervan aan.	D/L/C	D/L/C
Het opstellen van een ondernemingsplan dan wel het daaraan bijdragen betekent dat de voedingskundige een SWOT-analyse van de eigen organisatie kan maken en op basis daarvan keuzes maakt dan wel adviseert ten aanzien van de keuzes die de onderneming in de eerstkomende tijd dient te maken.	D/L/C	D/L/C
De student signaleert relevante ontwikkelingen op het gebied van voedsel(consumptie)patronen en productontwikkeling in de markt en beoordeelt deze op de kansen en bedreigingen die ze opleveren voor de organisatie.	C	C

Competentie 7: Voedingskundig Entrepreneurship		
De student stelt enerzijds in het kader van voedselveiligheid een kwaliteitsplan op voor een organisatie of (een deel van) de logistieke voedselketen. Anderzijds initieert dan wel adviseert de voedingskundige onderzoek over deze voedselkwaliteit in relatie tot leefstijl en gezondheid, om aldus een bijdrage te leveren aan de optimalisering van kwaliteitskaders en -normen		
	4 ^e j stage	Afstudeer Project
Operationalisatie in 4 ^e jaars stage of afstudeerproject:		
De student geeft een onderbouwing van een beroepsvraagstuk met behulp van recente wetenschappelijke literatuur.	D/L/C	D/L/C
Aan de ene kant draagt de student bij aan de realisatie van de bevindingen vanuit de 'food science' terwijl aan de andere kant de voedingskundige bijdraagt aan de ontwikkeling van diezelfde 'food science'.	D/L/C	D/L/C
De student houdt zich op de hoogte van de onderzoeksbevindingen en maakt de uitkomsten hiervan inzichtelijk voor derden. Ook adviseert de student over de opzet en uitvoering van voeding gerelateerd onderzoek en de daarbij te hanteren protocollen	D/L/C	D/L/C
De student onderzoekt op basis van cliëntendossiers en draagt mede zorg voor verzameling en verwerking van gegevens en vastlegging van bevindingen, conclusies en aanbevelingen in een onderzoeksrapport.	D/L	D/L
De student levert een bijdrage aan productontwikkeling voor nieuwe marktsegmenten. De voedingskundige realiseert een voorlichtings- en communicatieplan op het gebied van voedselveiligheid en voert dit plan ook uit. Het gaat hierbij om kwaliteit in de betekenis van (inter-) nationale kwaliteitsnormen die worden gesteld aan voedingsproducten en de gehele logistieke keten ('van cacao boon in Brazilië tot chocoladereep in de supermarkt'). Hiertoe behoort het hanteren van de internationaal vastgestelde eisen, procedures (zoals bijvoorbeeld de HACCP, Hazard Analysis Critical Control Points) en protocollen	C	C

Nieuw curriculum:

1 Advisering	De voedingskundige/diëtist analyseert problemen, vragen en behoeften op het gebied van voeding, stelt doelen gebaseerd op wetenschappelijke inzichten en afstemming met stakeholders en adviseert, rekening houdend met relevante randvoorwaarden.
Dietetics	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voedingskundige/diëtist analyseert problemen, vragen en behoeften op het gebied van voeding en stelt op basis daarvan een evidence based behandelplan of voorlichtingsplan op, in overeenstemming met andere disciplines en/of de medische behandeling. ▪ De voedingskundige/diëtist stelt een (dieet)advies op maat op voor een cliënt of groep, passend binnen het behandelplan.
Health Promotion	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voedingskundige/diëtist analyseert voedingsproblemen, vragen en behoeften op het gebied van voeding en stelt op basis daarvan een evidence based behandelplan of voorlichtingsplan op in het kader van gezondheidsbevordering.
New Product Management	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voedingskundige signaleert en analyseert behoeften aan nieuwe voedingsconcepten en adviseert de onderneming betreffende het pro-actief anticiperen hierop. ▪ De voedingskundige analyseert problemen, vragen en behoeften op het gebied van voeding en geeft voedingskundige adviezen. ▪ De voedingskundige stelt voedingskundige analyses op van producten en geeft verbeterings-mogelijkheden aan. ▪ De voedingskundige analyseert op basis van consumenten- en marktonderzoek analyseren van behoeften van doelgroepen op het gebied van de voeding.
2 Begeleiding	De voedingskundige/diëtist begeleidt de uitvoering van adviezen gericht op problemen, vragen of behoeften op het gebied van voeding.
Dietetics	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voedingskundige/ diëtist begeleidt de cliënt of groep bij de uitvoering van een voedings- of dieetadvies gericht op problemen, vragen en behoeften en stimuleert hierbij gedragsverandering.
Health Promotion	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voedingskundige/diëtist begeleidt de cliënten/groepen bij de uitvoering van adviezen op het gebied van gezondheidbevordering.
New Product Management	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voedingskundige draagt zorg voor de uitvoering van een pro-actief beleid t.a.v. van toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de voeding.
3 Rapportage	De voedingskundige/diëtist registreert gegevens en resultaten, evalueert resultaten, rapporteert hierover intern of extern en ontwikkelt procedures of richtlijnen ter optimalisering van effecten van voeding.
Dietetics	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voedingskundige/diëtist registreert gegevens en (behandel)resultaten, evalueert resultaten, stelt zo nodig het behandel- of voorlichtingsplan bij en rapporteert intern of extern. ▪ De voedingskundige/diëtist ontwikkelt procedures of richtlijnen ter optimalisering van de (dieet)behandeling.
Health Promotion	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voedingskundige/diëtist evalueert op systematische wijze de effecten van behandelingen of (onderdelen van) gezondheidsbevorderingsprojecten, rapporteert en stelt indien nodig de plannen of projecten bij. ▪ De voedingskundige/diëtist ontwikkelt procedures en richtlijnen ter optimalisering van behandelingen en projectactiviteiten.
New Product Management	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voedingskundige registreert gegevens van markt-, retail- en consumentenonderzoek, evalueert de resultaten en rapporteert hierover intern. ▪ De voedingskundige stelt productspecificaties op voor nieuwe producten, optimaliseert bestaande grondstof- en eindproductspecificaties en houdt deze up-to-date.

4 Marketing	De voedingskundige/diëtist analyseert een vraag van een onderneming/organisatie naar producten en/of diensten, stelt doelen en formuleert een strategie en implementeert de strategie, rekening houdend met relevante randvoorwaarden.
Dietetics	<ul style="list-style-type: none"> • De voedingskundige/diëtist initieert, ontwikkelt en optimaliseert een (voedings)beleid op basis van analyse van een vraag van een onderneming of afdeling. • De voedingskundige/diëtist stelt een ondernemings- of afdelingsplan op met de strategie, strategische doelstellingen en de financiële onderbouwing. • De voedingskundige/diëtist profileert en positioneert de onderneming of afdeling.
Health Promotion	<ul style="list-style-type: none"> • De voedingskundige/diëtist initieert en ontwikkelt gezondheidsbevorderingsprojecten op basis van analyses van vragen van ondernemingen, organisaties of overheid. • De voedingskundige/diëtist stelt een ondernemingsplan op met de strategie, strategische doelstellingen en de financiële onderbouwing.
New Product Management	<ul style="list-style-type: none"> • De voedingskundige analyseert op basis van de resultaten van consumenten- en marktonderzoek de (latente) vraag naar producten van consumenten en detailisten. • De voedingskundige stelt marketingplannen voor de verschillende productgroepen, ontwikkelt accountplannen en coördineert de implementatie van de strategie en de accountplannen. • De voedingskundige stelt een ondernemingsplan op met de strategie, de strategische doelstellingen en de financiële onderbouwing.

5 Management	De voedingskundige/diëtist coördineert en stuurt bedrijfsprocessen aan gebaseerd op de strategie van de onderneming/organisatie/afdeling.
Dietetics	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De voedingskundige/diëtist coördineert en stuurt een onderneming of afdeling aan, gebaseerd op de strategie en bewaakt dat de doelstellingen worden gerealiseerd.
Health Promotion	<ul style="list-style-type: none"> • De voedingskundige/diëtist implementeert, stimuleert en coördineert de uitvoering van een interventie op het gebied van gezondheidsbevordering zodanig dat de doelstellingen die geformuleerd zijn in een strategisch plan worden gerealiseerd.
New Product Management	<ul style="list-style-type: none"> • De voedingskundige geeft leiding aan een multidisciplinair (innovatie)team. • De voedingskundige geeft leiding bij de introductie van nieuwe producten en processen.

6 Onderzoek	De voedingskundige/diëtist zet voedingsgerelateerd praktijkgericht onderzoek op en voert uit, verwerkt gegevens en rapporteert resultaten.
Dietetics	<ul style="list-style-type: none"> • De voedingskundige/diëtist zet voedingsgerelateerd praktijkgericht onderzoek op, voert dit uit, verwerkt gegevens en rapporteert resultaten. • De voedingskundige/diëtist vertaalt uitkomsten van voedingsgerelateerd onderzoek naar richtlijnen of naar beleid van de afdeling of onderneming.
Health Promotion	<ul style="list-style-type: none"> • De voedingskundige/diëtist voert onderzoek uit naar de effectiviteit van verschillende interventie-strategieën van interventies onder intermediaire doelgroepen en de uiteindelijke doelgroep. • De voedingskundige/diëtist voert onderzoek uit naar de wijze waarop participatie van de doelgroepen maximaal bevordert wordt binnen interventies ter bevordering van de gezondheid. • De voedingskundige/diëtist stelt effectevaluaties en procesevaluaties op van gerealiseerde interventies, voert deze uit en rapporteert hierover. • De voedingskundige/diëtist rapporteert uitkomsten van effect- en procesevaluaties van interventies aan beleidsmedewerkers van provincie, gemeente of GGD en met intermediaire doelgroepen die bij de interventie betrokken zijn.
New Product Management	<ul style="list-style-type: none"> • De voedingskundige initieert, coördineert en voert markt-, consumenten- en retail-onderzoeken uit en rapporteert de resultaten van deze onderzoeken. • De voedingskundige zet sensorische panels op en begeleidt deze, organiseert sensorische producttesten en doet van aanbevelingen op basis van deze testen.

BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma

Staannde curriculum in vogelvlucht

Jaar	10 weken/15 EC	10 weken/15 EC	10 weken/15 EC	10 weken/15 EC
Jaar 1	Blok 1.1 How are you?	Blok 1.2 All you need	Blok 1.3 What's new?	Blok 1.4 Safety first
	Blok 2.1 Beter eten, minder risico's	Blok 2.2 Jong geleerd	Blok 2.3 Kwaliteit & veiligheid (praktijkopdracht)	Blok 2.4 Food habits
Jaar 3	Blok 3.1: module/5 EC ⁴¹	Blok 3.2: module/5 EC	Blok 3.3/3.4 ⁴² minor van 20 weken/30 EC (incl. 15 weken praktijkdeel in minoren van Voeding & Diëtetiek)	
	Blok 3.1: module/5 EC	Blok 3.2: module/5 EC		
	Blok 3.1: module/5 EC	Blok 3.2: module/5 EC		
Jaar 4	Blok 4.1/4.2 Stage van 20 weken/30 EC		Blok 4.3/4.4 afstudeeropdracht van 20 weken/30 EC	

Nieuwe curriculum in vogelvlucht

	Semester 1		Semester 2	
	Blok 1 15 EC	Blok 2 15 EC	Blok 3 15EC	Blok 4 15 EC
Jaar 1	Basisprogramma Project Catering concepts Aan de start		Basisprogramma Project New Product Management: Kennismaken 3 differentiaties: Vakken vullen	
Jaar 2	Basisprogramma Ik kies bewust Keuzes maken binnen thema's		3 differentiaties Specialiseren	
Jaar 3	3 differentiaties Specialiseren		minor van 20 weken/30 EC (incl. 15 weken praktijkdeel in minoren van Voeding & Diëtetiek)	
Jaar 4	Stage van 20 weken/30 EC		afstudeeropdracht van 20 weken/30 EC	

BIJLAGE IV Locatiebezoek

PROGRAMMA

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling Lokaal B 1.20

Panelleden:

Prof.dr. F.(Fred) Brouns, vakdeskundige

Dr. M.A.E. (Marian) van Bokhorst – de van der Schueren, werkvelddeskundige

M.J. (Ria) van Kuijeren, vakdeskundige

E. (Evelyn) de Leeuw, student V&D De Haagse Hogeschool

Drs. R.B. (Ruud) van der Herberg, voorzitter

G.C. (Rianne) Versluis, secretaris

Tijd		Wat er aan de orde komt	Gesprekspartners
08:00 – 08:45	Kennismaking en Intern overleg auditteam		
08:45 – 09:00	Kennismaking MT en vaststellen agenda	Aspecten van nieuwe accreditatiestelsel even noemen	
09:00 – 09:45	MT+CvB	<u>Gespreksonderwerpen:</u> eigenheid opleiding – ambities- hbo-niveau - relatie beroepenveld – internationalisering - onderzoeks dimensie -	Leo Steenwinkel, opleidingmanager Els Oldenburg, teamleider Jacomine Ravensbergen, Domeinvoorzitter Els Groenewoud, coördinator afstudeerprojecten
09:45 – 11:15	Samenhangende onderwijsleeromgeving	<u>Gespreksonderwerpen:</u> o.a. realisatie samenhangende onderwijsleeromgeving - inhoud en vormgeving programma – eigen inkleuring programma - keuze werkvormen – onderzoekslijn – stage - internationale component - beoordelen en toetsen - borging niveau - aansluiting instromers – relatie docenten beroepenveld – eigen deskundigheid docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen (met focus op de aandachtspunten vanuit de documentenanalyse. In het gesprek gaat het ook om wie de docent zelf is, hoe hij het programma uitvoert, welke contacten hij heeft met het (internationale) werkveld en vakgenoten)	Piet Moonen, docent marketing Joke van Eden, docent voeding, projectleider TOV Willem Gerritsen, docent Food Science Justine de Graaf, docent Social Science Heleen Scholten, docent voeding Janine Reitsema, docent voeding en sport Viyan Rashid, docent voeding
11:15 – 12:15	Gesprek studenten, o.a vanuit uit de opleidingscommissie	<u>Gespreksonderwerpen:</u> kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid - aansluiting - toetsen en beoordelen - kwaliteit docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen – eigen producten	1 ^e jaar: Djarna Martin (OC) en Emiel van der Steen 2 ^e jaar: Sandra Crotjee (OC) en Marleen van Haastrecht 3 ^e jaar: Desiree Schaefer, lid OC, profiel Lifestyle en Matty Karsten, profiel Diëtetiek

Tijd		Wat er aan de orde komt	Gesprekspartners
			4 ^e jaar Margriet Roelofse, profiel Commercie en Silka Mitrovic, lid OC, profiel Lifestyle
12:15 - 12:45	lunch auditteam	Interne terugkoppeling	
12:45 - 13:45	Spreekuur docenten/studenten	Kamer B 1.10	
	Rondleiding opleidingsspecifieke voorzieningen + inzien materiaal		
13:45 - 14:30	Professionalisering	<u>Gespreksonderwerpen:</u> deskundigheidsbevordering/pop docenten - onderzoek doen - lectoraat en kenniskring	Peter Weijs, lector gewichts-management Amely Verreijen, docent onderzoek, lid kenniskring Annemarie Zuur, lid kenniskring Lisette Elsinga, docent onderzoek
14:30 - 15:15	Gesprek vertegenwoordigers werkveld	<u>Gespreksonderwerpen:</u> contacten met opleiding over onder andere: actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld - eigen inkleuring opleiding - stage en begeleiding - onderzoekscomponent - niveau	Niki Doornik, diëtist AMC, gastdocent bed side teaching
	Gesprek vertegenwoordigers alumni	<u>Gespreksonderwerpen:</u> o.a. kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding	Mariska Schuurman, diëtist Obesitaskliniek Agnes Luijten, diëtist Slotervaartziekenhuis, stagebegeleider) Caroline Levedag, diëtist/stagebegeleider Suzan Tuinier, commercieel voedingskundige, Vitamine Informatiebureau/stagebegeleider
15:15 - 16:00	Examencommissie/toetscommissie	<u>Gespreksonderwerpen:</u> kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid - aansluiting - toetsen en beoordelen - kwaliteit docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen - eigen producten	Caroline Barnhoorn, lid Examencommissie Anne Doornbos, voorzitter Examencommissie Halime Oztürk, voorzitter Toetscommissie Sieta Blank, docent psychologie, lid Toetscommissie Marjella van der Zee, lid Toetscommissie, medewerker kwaliteitszorg
16:00 - 16:15	Interne terugkoppeling		
16:15 - 16:45	Pending issues (alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)		
	Inzien materiaal		
16:45 - 17:15	Interne terugkoppeling		
17:15	Terugkoppeling		

Werkwijze m.b.t. keuze gesprekspartners

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers. Het open spreekuur is ten volle benut door docenten en studenten en het auditteam heeft de in het spreekuur gemaakte opmerkingen benut bij haar afwegingen en de opstelling van het rapport.

Tijdens het locatiebezoek heeft het auditteam at random een aantal lessen bezocht en met de daar aanwezige studenten gesproken.

BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten

Lijst geraadpleegde documenten, conform richtlijn van de NVAO

- Kritische reflectie opleiding
- Organigram instelling / Organigram opleiding.
- Domeinplan
- Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties / Schematisch programmaoverzicht.
- Opleidingsplan staand curriculum(2008-2010)
- Opleidingsplan toekomst opleiding voeding 2012 + bijlagen
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docent(en) en studiepunten.
- Handleiding afstudeerproject
- Landelijke stagehandleiding
- Handboeken en overig studiemateriaal
- Boekenlijsten
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Notitie onderzoekslijn nieuwe curriculum
- Beleidsplan internationalisering
- overzicht honoursprogramma
- handleiding studiecoach
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling en deskundigheid
- Overzicht van de contacten met het werkveld.
- Resultaten landelijk werkgeversonderzoek 2010
- Rendementen kwantitatieve gegevens
- Documentatie over student- en docenttevredenheid.
- Verslagen overleg in relevante commissies / organen.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Overzichtslijst van *alle* afstudeerwerkstukken van de laatste twee jaar
- Overzicht van de door het auditteam geselecteerde afstudeerwerkstukken met beoordeling:
 - 2010104
 - 2010205
 - 2011118
 - 2010212
 - 2010111
 - 2010227
 - 2011106
 - 2011122
 - 2011133
 - 2010126
 - 2010120
 - 2010210
 - 2010134
 - 2010115
 - 2010119
 - 2010135
 - 2010110
 - 2010212

BIJLAGE VI Overzicht auditteam

Samenstelling, korte functiebeschrijvingen (cv's) en onafhankelijkheidsverklaringen van voorzitter, leden en secretaris.

Samenstelling en expertise van het auditteam laten zich als volgt weergeven:

Panelleden	Expertise - audit - kwaliteitszorg	Expertise - onderwijs	Expertise - werkveld	Expertise - vakinhoud	Expertise - internationaal	Expertise - student- zaken
voorzitter drs. R.B.van der Herberg	x	x				
Werkveld-/vakdeskundige Prof. dr. F. Brouns		x	x	x	x	
werkveld- / vakdeskundige dr. M.A.E. van Bokhorst – de van der Schueren			x	x	x	
Vakdeskundige M.J. van Kuijeren		x		x		
studentlid E. de Leeuw						x
secretaris G.C. Versluis						

Op 13 april 2011 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het panel Voeding en Diëtetiek, nr#4979- Hogeschool van Amsterdam.

Korte functiebeschrijvingen panelleden

1	De heer drs. R.B. van der Herberg is partner bij Hobéon; voorheen rector Minkema College Woerden
2	De heer prof. dr. F. Brouns, docent aan de faculteit Health Medicine en programma-manager 'Health Food Innovation Management' Universiteit Maastricht; ruim 25 jaar ervaring als manager in het werkveld van lifesciences and health nutrition in binnen en buitenland
3	Mevrouw M.A.E. van Bokhorst, diëtist, als afdelingshoofd en onderzoeker werkzaam (geweest) op de afdeling diëtetiek en voedingswetenschappen van het VUmc en eigenaar/directeur van Wetenschap en Voeding
4	Mevrouw M.J. van Kuijeren is hogeschooldocent opleiding Voeding en Diëtetiek aan De Haagse Hogeschool
5	Mevrouw E. de Leeuw is vierdejaars student Voeding en Diëtetiek aan De Haagse Hogeschool.

Secretaris/Coördinator

Mevrouw Versluis	Gecertificeerd d.d. november 2010
------------------	-----------------------------------

Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het beoordelingsproces

Opleidingsbeoordeling

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)
Drs. R.B. van der Herberg

is als deskundige / secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Voeding & Diëtetiek

aangevraagd door de instelling:
Hogeschool van Amsterdam

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- Voor clusterbeoordelingen: verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Den Haag

Datum: 10 maart 2011

Handtekening:

Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het beoordelingsproces

Opleidingsbeoordeling

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)
Prof Dr Fred Brouns
Sibberkerkstraat 38
6301AW, Sibbe

is als deskundige / secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:
auditor bij de Hogeschool van Amsterdam, opleiding Voeding & Diëtetiek.

aangevraagd door de instelling:
M. (Mirjam) Dijkman | bureaumedewerker | Hobéon Groep | Lange Voorhout 14 | 2514 ED Den Haag
T: 070 3066800 | F: 070 3066870

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- Voor clusterbeoordelingen: verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Sibbe

Datum: Maart 8, 2011

Handtekening: *Fred Brouns*

**Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het
beoordelingsproces**

Opleidingsbeoordeling

**Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het
beoordelingsproces**

Ondergetekende (naam en privé adres)

M.A.E. van Bokhorst - de van der Schueren

is als deskundige / secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Voeding en Diëtetiek

aangevraagd door de instelling:

Hobéon Hogeschool van Amsterdam

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- Voor clusterbeoordelingen: verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Amsterdam

Datum: 2 maart 2011

Handtekening:

Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het beoordelingsproces

Opleidingsbeoordeling

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)

Maria Johanna van Kuijeren (Ria)

Molenvaart 152

1761 AN Anna Paulowna

is als deskundige / ~~secretaris~~ gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Voeding & Diëtetiek

aangevraagd door de instelling:

Hogeschool van Amsterdam

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: *Anna-Paulowna* Datum: *31 maart 2011*

Handtekening:

**Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het
beoordelingsproces**

Opleidingsbeoordeling

**Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het
beoordelingsproces**

Ondergetekende (naam en privé adres)

J.E. de Keuw
Rijnwijksesteen 354, 2516 LK Den Haag

is als deskundige / secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Voeding en Diëtetiek

aangevraagd door de instelling:

Nederlands- Vlaamse Accreditatie - organisatie

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- Voor clusterbeoordelingen: verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Den Haag

Datum: 9 maart 2011

Handtekening:

J.E. de Keuw

Formulier onafhankelijkheid en geheimhouding voorafgaand aan het beoordelingsproces

Opleidingsbeoordeling

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende (naam en privé adres)
G.C. Versluis

is als deskundige / secretaris gevraagd voor beoordeling van de opleiding:

Voeding & Diëtetiek

aangevraagd door de instelling:
Hogeschool van Amsterdam

- Verklaart hierbij geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker / docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- Verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- Voor clusterbeoordelingen: verklaart hierbij zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- Verklaart strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan hem/haar bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken.
- Verklaart hierbij op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Plaats: Den Haag

Datum: 10 maart 2011

Handtekening:

